

Румяна Таслакова

ЦЯЛ
ЖИВОТ
СЪБАРЯМ
СТЕНИ

**ВТОРО, ПРЕРАБОТЕНО
И ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Министърът и първият процеп през стената	7
Като слънцето и въздуха.....	9
Дисидентски децибели.....	11
Ръкавиците от Тодор Живков.....	13
Нафталин и долари.....	19
С Новым годом	23
Гной, шампанско и кръгла маса	25
Интервю в мъжка тоалетна	29
Здравейте, майор Петров	30
Вечеря, бар и... интервю.....	32
Музика, стиховете и миниатюри.....	34
БКП-БСП – превъплъщение	36
Сини мечти и „Отче наш“	38
25 отговора на двама водещи	41
Гняв и срам	45
Първите шокове в Германия.....	48
Четвърт век червени рози.....	50
Престанете, така или иначе ще го излъчим.....	52
Панаир и Шесто.....	54

Къде е досието ми?.....	60
По дирите на досието на „Дойче Веле“	62
С първия дъфълкот в София	66
На стража в памет на Сталин.....	69
Няма разлика кого от нас двама ни ще убият.....	71
Разговори на квадратната маса.....	74
Предизборни импресии в Дивотино.....	78
Пет пориви на гняв и едно удостоверение	81
Капки в морето на Лукановата зима	85
Изменник на родината и родолюбец.....	88
Българското Черноморие – Елдорадо на ДС.....	94
Берлинската стена и Тодор Живков падат	99
Срещи на герmano-германската граница	101
You are my destiny	104
Мартини на бригада за царевица.....	108
Какво съблазнява	
Симеон Сакс-Кобург Гота	111
Гражданска доблест и характер	115
Между възмущение и възторг	118
Католическият свещеник и джамията	122
Езиковата стена и Фридрих Зибург	125
С мокри чаршафи срещу ядрената угроза	127
Революция за образование	129
Светът е бял.....	131
Да му благодаря за рухналите стени.....	135

МИНИСТЪРЪТ И ПЪРВИЯТ ПРОЦЕП ПРЕЗ СТЕНАТА

Сини, дълбоки очи – като рентген пронизват душата ми. Стегни се, не се подавай – вдъхвам си кураж. И той е човек. Макар и... Все едно, нали съм тук, за да ида в Германия.

Да седна на коженото канапе, кафяво като ужаса, който ме тресе, ме приканва той. Писалищната маса, отрупана с папки и комплект писалки, е като стена между тях и нас, между овластените и обезправените. Той се изправя, излиза зад обграждащата го сигурност и сяда до мен, на канапето. Знае коя съм, но защо съм тук – пита той с бащинска усмивка. Потя се под училищната униформа, коланът ме стяга, едва дишам.

Искам да ида в Германия, при майка ми, не съм я виждала вече три години и няколко месеца. А не ме пускат.

От очите му сега струи строгост, неумолимост. Румяно, загубена си – казвам си. И се разплаквам, съзнателно изтисквам сълзите – единствения изход. Чувствам как ръката му се плъзва зад гърба ми, придърпва ме към него.

Добре де, добре, ще проверим и ще видим – успокоява ме той. Ела пак.

Моята първа среща с вътрешния министър в министерството на улица „Шести септември“. Колко пъти се бяхме опитвали да получим разрешение за пътуване в Германия, баща ми и аз, но все ни отказваха. Поради неблагонадежност. Политическа. Веднъж дори вече изпратихме моя ба-

гаж по влака – и накрая не ме пускаха. Месеци наред ходих на училище с палто, тъй като черната ученическа престилка бях сложила в багажа за Германия. Защо ли?

Майка ми, вече в град Кьолн, питаше по телефона:

Да се върна ли?

Не, крещях със задавен от сълзи глас. И престанах да говоря по телефона с Кьолн, за да не се пречупя пред мъката по нея.

Чукам на входа на Министерството, то ме плаши с камения лъв на главния вход. Чукам. Без да съм подала молба, без предварителна уговорка. Не виждам никаква друга възможност да прескоча стената между България и Германия. Той ще ти помогне, единствено той – ме посъветва една позната. И след петия час в училище заставам пред входа и без да мисля, без план, напето изричам:

Искам да видя другаря министър.

Коя сте Вие? Паспорт?

Вкаменена от собствената си смелост, подавам паспорта на милиционера. Той изчезва зад масивната врата и след малко...

Влезте, министърът Ви чака.

Стъпките ми кълтят по безкрайното стълбище. Първа врата, втора врата, канцелария с двама души, виращи с в мен с любопитство и... нещо като респект. Та кой ли дръзва ей така да се качва при министъра! След безкрайни болезнени минути те ме съпровождат в огромния министерски кабинет. Сама съм с него. Не ме е страх – повтарям си аз, и си вярвам. А той? Сините очи сякаш ме питат нещо, но аз знам само едно: искам да ида при майка си. И изстисквам сълза след сълза.

Добре, ела пак.

Този ден решава живота ми. Дават ми паспорт, за да замина за Германия.

КАТО СЛЪНЦЕТО И ВЪЗДУХА...

Ако не те приемат, нямаш бъдеще в тази държава. Към политически неблагонадеждните ни числят. Няма ли университет, няма работа, няма бъдеще за теб.

Припомня ми многократно майка ми, след като не ме извикаха и във втората група за членство в ДСНМ. Предстои третата и последната.

Добре, този път ще успея някак си.

Сядам на най-задния чин, схваната от несигурност. Дали ще ме извикат?

Румяна Таслакова!

– излайва партийната секретарка. Класната стои до нея с наведени очи, не ме поглежда. Защо? Нали иначе ме е спасявала от намаляване на поведението и изгонване от училище? Окуражаващи погледи от съучениците, моите приятели се опитват да облекчат трудния ми път до подиума с комисията.

Твоето поведение не отговаря на високите изисквания за членство. Казала си, че Съветският съюз щял да изгуби войната, ако американците не му били помогнали.

Обгръщам с поглед съучениците си. Кой ли ме е издал? Да, имаше такова нещо, у дома бях чула, че Съветите биха могли да изгубят войната. Но точно какво, не си спомням. Парализирана съм. Кой от съучениците е доносничил? Аха! Л. Навежда глава. Тя е. Но защо? Какво съм ѝ направила? Дали ни завижда – на нас, „децата на пошлата бивша

буржоазия“? Или защото често съучениците ѝ се подиграват? Защото момчетата от задните чинове – и те деца на политически неблагонадежни – я пипат по гърдите, гонят я по коридорите? Така ли си отмъщава тя, на мен и на другите, които не я приемаме в нашата група? Връща си го като ми подлага крак, та да не вляза в ДСНМ. А сега? Какво да правя? Пак няма да ме приемат. И ще остана без бъдеще в тази държава.

И какво, така ли мислиш? За братския Съветски съюз?

Партийната секретарка ме поглежда заканително.

Та нали дружбата с него е като слънцето и въздуха за нас?

И скръства ръце, като че ли ме изключва вече. В ми показва стиснати палци. Неговият път към бъдещето е вече отворен, него и няколко други момчета и момичета ги приеха във втората група, въпреки че родителите им не са комунисти. А мен?

Да, братският Съветски съюз. Той спечели войната, със собствени сили, дружбата с него е като въздуха и слънцето за нас.

Преглъщам напирашите сълзи и потискам срама, който пламва по бузите ми. Предавам родителите си, предавам и себе си, повтаряйки думи, които не са мои, на които не вярвам. Това ли е цената да вляза в университета? Студени тръпки полазват по гърба ми, когато глухо, като от някаква далечна пещера, едва дочувам:

Приета си.

Сядам на най-задния чин. Сълзите рукват, крия ги, да не видят позора ми. Това ли е пътят към бъдещето? Бъдеще?

ДИСИДЕНТСКИ ДЕЦИБЕЛИ

Ще ти покажа къде се срещат. На „Московска“, в Социологическия институт. Ела с мен.

Слизаме по тесните стъпала на мазето на Института по социология на „Московска“. От предверието лъха мирис на мухъл, на застояло. Води ме колежка от радио „Свободна Европа“, която си пробива път сред разгорещено спорещи мъже. Тютюнев дим е замъглил помещението. Влизаме в по-голямо помещение с ожулени стени. На пейки и столове са насядали мъже, повечето брадати или необръснати, с овехтели сака и безформени пуловери; и само няколко жени. Всички с искрящи от жарък плам очи, темпераментно жестикулиращи.

Сядам на задния ред. Идват и други, с висок глас се поздравяват, стискат ръце, прегръщат се. Не познавам никого.

Виж, този е Т. От синдикатите, а там в ъгъла, двамата, които спорят, като че ли за имането на баща си, са В. и С. от правозащитното движение. После ще те запозная с тях.

Шумът от дискутиращите набъбва, репликите се кръсотсват, ръкомаханията се ускоряват. Всеки с всекиго и никой с никого. Монолози на висок глас. Един дребен на ръст, но набит мъж се промъква в пътечката между столовете, застава пред ниската маса. Вади листове, казва нещо, но гласът му не надвива общата глъчка. Вдига ръка, надига глас:

Знаете за какво сме дошли.

И споровете стихват, събранието на опозицията може да бъде открито. Но скоро страстите надделяват. Един на-

стоява да се определи конкретно в какъв ред да се говори на Кръглата маса, друг настоява да се реагира остро на провокации от страна на комунистите, трети предлага как най-ефективно да се разгради тоталитарната система, четвърти иска да се формулират следващите цели на СДС. В безпорядъка се опитват да изяснят належащи въпроси.

Първата ми среща очи в очи с дисиденти и бъдещи политици.

